

Ningú no ha tret les flors

Una bomba va caure... que estrany que caigués, que ningú no la llancés

Cap brètol, cap ultradretà, cap idiota. Ni el vent, tampoc. Ningú no ha tret les flors. Cap infant, ni per jugar-hi ni per fer-se notar. Cap enamorat per regalar-les a cap enamorada. Cap enamorada per regalar-les a cap enamorado. Cap senyor gran que viu sol per posar-les en una ampolla de plàstic tallada pel mig a la taula del menjador. Ningú no ha tret les flors que fa cinc dies van ser dipositades sobre una placa a la Rambla de Fabra i Puig, prop de casa meva.

Dissabte al matí la van col·locar. Al vespre tornava a casa amb l'Emma, que tocava nit de tieta i neboda, i la vam llegir: ?El vespre de l'11 de gener de 1938 una bomba va provocar la massacre més gran de la Guerra Civil a Sant Andreu. Va caure a la cantonada de la Rambla (que durant la guerra va prendre el nom de Josep Garcia) i el carrer de les Monges (Elisa Garcia durant la guerra). Fou el fet més luctuós de la contesa a Sant Andreu i un dels que més marcà la gent que la visqué. En aquest fatal bombardeig moriren 10 persones, segons consta al Registre Civil de Defuncions de la ciutat de Barcelona. Sant Andreu de Palomar i el Districte Novè (actual Districte de Sant Andreu) patiren al llarg de la Guerra Civil diversos bombardeigs, com altres ciutats i pobles de Catalunya i de l'Estat espanyol?.

Una bomba va caure... que estrany que caigués, que ningú no la llancés, vaig pensar en enfilel el carrer Elisa Garcia. Sí, Elisa Garcia i no Monges. Ho diu la placa: durant la guerra va prendre el nom d'Elisa Garcia. Haig de pensar, potser, que seguim en guerra, perquè al costat de la placa

habitual de Carrer Monges hi ha aquesta altra, pintada a mà sobre una bonica llosa: ?Elissa Garcia Saez. Dona treballadora andreuca, miliciana revolucionària morta en combat al front d'Aragó el 20 d'agost de 1936?. Hi és des de fa anys, en el darrer mandat no ha aparegut cap operari municipal per treure-la, com en l'anterior. No hi ha hagut multes ni detencions per enfilar-se a una escala i penjar el nom de la miliciana morta.

A la nit l'Emma em demana que li expliqui una història per adormir-se. M'agradaria, Emma, explicar-te'n una per despertar-nos. Que la bomba no va caure, que al costat d'on érem jugant al ping-pong aquesta tarda hi havia un míting de Vox. Que jo encara no ho sé, perquè hem estat amb el ping-pong i pintant testos, però poc abans que el míting de Vox a La Sagrera comencés, els ulls de la Neus Català s'han tancat per sempre més. Me n'assabentaré demà. I no sabré si posar-me trista o què fer, perquè cent-tres anys no està pas malament, i amb lucidesa, escalf i mantenint viva la memòria.

Memòria. Escric aquestes línies cinc dies després. Si demà no hi ha les flors on van morir veïns i veïnes d'aquests carrers, les hi duré jo. I diré aquí els seus noms, que a la placa no els he vist: Delfina Regueiro Gay, 22 anys; Ramon Casanaves Marquès, 53 anys; Emili González Martí, 40 anys; Clementina González Balsa, 13 anys; Antoni Nos Gener, 46 anys; Antoni de Sans Nicolás, 46 anys; Jaume Santaetulàlia Vilanova, 17 anys; Francesc Gallego Guerrero, 48 anys; Miquel Folch Iglesias, 49 anys; Maria Paire Torres, 14 anys.

